

Единъ споменъ

Бѣше въ единъ малъкъ градецъ на Бѣло Море — преди да затвори то за насъ прозрачния си хоризонтъ, да заглъхне кадифяната му пѣсенъ. Населението очакваше решението на конференцията за миръ, очакваше участъта си съ покорство, претръпнала подъ ударитѣ на сѣдбата, по-силна отъ него, и съ тъмно предчувствие за нови злочестини и новъ владетель. . . Изведнажъ, театрално представление: Роза Попова отъ София ще представи своя „Заветъ“. Това бѣ събитие въ глухотата на живота, едно рѣдко задоволство въ горчивината и обидата, *единъ случай да се похвалимъ предъ чужденцитѣ-окупатори.*

Малъкъ салонъ съ низка естрада; една басмена завеса, която се дръпа отъ самитѣ играчи. Времето — дъждовно; покрива на салона, покритъ съ ламарина, гърми съ равенъ и досаденъ шумъ, — ту позатихва, ту се усилва. Салона пълненъ съ публика, отъ градината иде упоенъ дъхъ на рози и пресенъ юженъ въздухъ. Представлението започва.

Не помня да съмъ билъ увличанъ така неудържимо, приковаванъ къмъ сцената, както тогава. Влиза героинята, очевидно следъ дълбока душевна драма, — съ явни признаци на близка катастрофа; идва и мъжа; старъ дипломатъ и става явно, че живота имъ е безвъзвратно отровенъ, че той, третиятъ, я чака, че тя е решила да го последва. Но тукъ „великодушието“ на мъжа се изчерпва; разбралъ, че тя е изгубена за него, той промѣня тона и съобщава, че *той* не е живъ, че е убитъ на дуела. . .

Драматическата напрегнатостъ достигна своя върхъ. Внезапно: смѣхъ, буенъ, неудържимъ — това е чисто и просто репетиция на една млада актриса предъ директора на театъра! Тя може да играе също и палави момичета, напр. веселата Жанетъ. . .

Ново чудо! Драматическата актриса е неузнаваема: